

SKIEQUALITY

Svenska Skidförbundets kunskapsresa mot jämställdhet för att driva prestation och resultat.

Innehåll

Vad vill Svenska Skidförbundet uppnå med SkiEquality?.....	2
2019.....	4
2020.....	4
2021.....	4
Vem vinner på SkiEquality?.....	5
SkiEquality en del av Svenska Skidförbundets hållbarhetsagenda	5
Varifrån startar vi?	7
Hur arbetar Svenska Skidförbundet med SkiEquality?	9
Vad händer nu?	11

Vad vill Svenska Skidförbundet uppnå med SkiEquality?

Svenska Skidförbundets övergripande vision är Bäst i världen – Alla på snö. Dessa begrepp stöttar och förutsätter varandra eftersom vi strävar mot att öka antalet utövare inom skidsporten både på bredden och i toppsegmenten.

SkiEquality bidrar till dessa övergripande mål genom att sätta fokus på hur flickor, tjejer och kvinnor inte bara utvecklas inom sin sport utan även som ledare och tränare, dvs som förebild för kommande generationer av tjejer, flickor och kvinnor.

I dag finns det en god spridning av skid-/snowboardåkare över landet bland pojkar och flickor. Det har totalt sett dock skett en tillbakagång av antalet utövare de senaste 10 åren, vilket speglar problemet med att allt fler rör sig allt mindre. Här har Svenska Skidförbundet en viktig roll att fylla för den svenska folkhälsan generellt och för att skapa en grogrund för framtida medaljhopp inom skidsporten specifikt.

Att arbeta för ett ökat deltagande bland flickor och pojkar, som åkare och ledare, är ett också sätt för Svenska Skidförbundet att ta ansvar för sportutvecklingen och öka legitimiteten för förbundet.

Svenska Skidförbundet startade SkiEquality 2017 som en vidareutveckling av det redan initierade jämställdhetsarbete som pågått under ett antal år.

Utvecklingsprogrammet adresserar skillnader i förväntningar och förutsättningar för pojkar och flickor i deras sportutövande.

- Bemöts och utmanas pojkar och flickor i vardagliga tränings- och tävlingsmiljöer på olika sätt?
- Uppfattar pojkar och flickor samma bemötande och utmaningar på olika sätt?
- Hur påverkar detta i så fall deras individuella chanser att utvecklas som skidåkare, tränare och ledare?

SkiEquality utgår ifrån svensk och internationell forskning som visar på att könstillhörigheten har betydelse för sportprestationen, precis som den har betydelse för individer i samhället i övrigt. SkiEquality drivs därför som ett kunskapsprojekt för att ge tränare och ledare nödvändig kunskap för att ge dem verktyg att kunna reflektera över hur, när och var pojkar och flickor förmedlas olika utrymme, stöd, förutsättningar, krav och förväntansbilder.

Inom ramen för SkiEquality leder detta till att Svenska Skidförbundet utforskar sina egna arbetsprocesser och organisationsstruktur som leder till en frågeställning som; Hur behöver ledar- och tränarrollen organiseras och definieras för att utveckla en kultur som bemöter och utmanar flickor och pojkar

på ett sätt som maximerar deras välmående och glädje till sporten? Det är i sådana miljöer som prestationer och resultaten kommer. Allt detta har Svenska Skidförbundet redan konstaterat genom sitt projekt "Skidor vill" och som ligger i linje med Riksidrottsförbundets Strategi 2025.

SkiEquality utgår alltså ifrån att det finns underförstådda och osynliga könsstrukturer som styr våra vardagshandlingar i samhället och därmed även i vår verksamhet. Ledare, tränare och åkare "ruskar inte av sig" dessa strukturer när de kommer till träning eller tävling. När dessa krafter – oftast helt oavsiktliga - skapar olika förutsättningar och förväntningar på pojkar och flickor att prestera och skapa resultat, blir det ett problem för Svenska Skidförbundet att nå sin vision Bäst i världen – Alla på snö.

Ansvaret för dessa typer av reflektioner, och att applicera lärdomar från dem (!), har SkiEquality lagt i första hand på tränare och klubbledare i den nationella verksamheten och på tränare och sportchefer i landslagsverksamheten.

SkiEquality är sammanfattningsvis ett kunskapsdrivet förändringsarbete med syfte att utveckla jämställdhet på ett hållbart sätt för individen och förbundet genom att utbilda ledare att se och adressera det som många gånger tas för givet och som lika många gånger står i vägen för prestationer och resultat, både som åkare och ledare.

"För att lyckas ta emot kunskap och materialisera det i processer, styrdokument och beteenden, har SKIEQUALITY en approach som ett iterativt träningsprogram för chefer och ledare inom förbundet, landslagen och den nationella verksamheten under 2018–2020."

Postkodlotteriet medfinansierar tillsammans med Svenska Skidförbundet SkiEquality under åren 2017–2020. Vissa delar av de aktiviteter som genomförs sker även med stöd av Riksidrottsförbundet. De effektmål som Svenska Skidförbundet har sagt sig vilja uppnå under resans gång är:

2019

- Ökad medvetenhet och kunskap om jämställdhet bland samtliga Svenska Skidförbundets anställda.
- Svenska Skidförbundets anställda kan kommunicera syftet med SkiEquality och känner till huvuddragen av planen.
- Ökad synlighet av frågan i styrelsens arbete och fokus.
- Förbättrade möjligheter för Svenska Skidförbundet att erbjuda kvinnor att ta steget in i landslagsverksamheten som ledare.
- Att kvantitativa mål sätts per gren för kommande år.

2020

- Könsrepresentationen trendar mot 50/50 inom beslutande och rådgivande organ (styrelse och grenråd).
- Könsrepresentationen trendar mot 50/50 inom ledande befattningar (exempelvis förbundsdirektör, sport-/utbildnings-/utvecklingschef).
- Könsrepresentationen trendar mot 50/50 inom valberedningen.
- Se skillnad i resultaten från medarbetarundersökningen på hur anställda anser att förbundet arbetar med jämställdhet.
- Processer för rekrytering och utvärdering av ledare/tränare samt chefer har reviderats för att utmana och motverka de strukturer som lett fram till den vertikala och horisontella könssegregationen.

2021

- Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom beslutande och rådgivande organ (styrelse och grenråd).
- Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom i ledande befattningar (exempelvis förbundsdirektör, sport-/utbildnings-/utvecklingschef).
- Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom i valberedning.
- Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom SSF anställda (inklusive landslagsorganisation).
- Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom RIG-/NIU-tränare/ledare.
- Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom barn- och ungdomstränare/-ledare på föreningsnivå.
- Uppmärksamhet i media om SSF och dess jämställdhetsarbete.
- Att intern och extern kommunikation genomsyras av en retorik som värdesätter jämställdhet och jämlikhet.

Vem vinner på SkiEquality?

Alla vinner på SkiEquality. Grundtanken bakom SkiEquality är att även om skid- och snowboardsporterna till mångt och mycket är individuella sporter i tävlingssammanhang, så vinner individen på att gruppen och laget är starkt. Ett stöttande lag är grogrunden för individuella prestationer. När lagets stöd och uppmuntran finns, skapas en trygg bas för individen att ta spjärn emot och våga utmana sig. SkiEquality bjuder in ledare och tränare till att reflektera över hur laget kan bli individens drivkraft, en kraftkälla för alla enskilda medlemmar i laget.

Detta synsätt ska finnas med från tidig ålder och på så sätt angår SkiEquality alla, från de enskilda skidklubbarna, föreningarna och distrikten till landslagsverksamheten. Genom att bygga kunskap och fokusera på aktiviteter som tränar ledare i att få killar och tjejer känna trygghet och glädje i sin skidåkning, så berör SkiEquality alla plan och individer samtidigt. Det är individen som är i fokus och den yttersta förmånstagaren. SkiEquality vill att alla som vill åka skidor eller ta sig an en ledarroll ska få pröva, bli uppmuntrade och känna ett stöd i att fortsätta oavsett kön och nivå.

Det synsättet ekar Svenska Skidförbundets kärnvärden:

Hållbarhet

Både i fysisk och psykisk tränings- och tävlingsmiljö.

Livsstil

Inspirera till en aktiv fritid på snö som skapar ambassadörer.

Jämlikhet

Deltagande på lika villkor oberoende av etnicitet, nivå, ålder eller kön.

Livslång

Skid- och snowboardverksamhet för bredd och elit, hela livet.

SkiEquality en del av Svenska Skidförbundets hållbarhetsagenda

SkiEquality tar utgångspunkt från Svenska Skidförbundets kärnvärden och sätter dem i spel, genom de aktiviteter som finns presenterade i slutet av rapporten, för de målsättningar vi presenterade. SkiEquality lutar sig också mot FNs globala mål för hållbar utveckling. SkiEquality är Svenska Skidförbundets bidrag till mål 5 – jämställdhet och mål 10 – minskad ojämlikhet.

Svenska Skidförbundets kärnvärden och FN:s globala hållbarhetsmål utgör stabila ramvillkor för aktiva, ledare och förbundet att förhålla sig till på arenor där skid- och snowboardidrotter utövas genom att:

- tydliggöra att förväntningar och förutsättningar ska vara lika för pojkar och flickor,
- ersättningen ska vara lika för män och kvinnor i landslagen,
- verka för lika fördelning av prispengar i lokala tävlingar för killar och tjejer,
- resurser som avsätts för utveckling av tjejer och killar skall spegla ett rättviseperspektiv och verka för att våra representationslag alltid ska ha konkurrenskraftiga förutsättningar genom hela utvecklingsledet,
- utifrån en ekonomisk aspekt verkar Svenska Skidförbundet för att fördela resurser efter möjlighet till prestation eller behov – för att säkerställa svensk representation inom internationell elit,
- utbilda ledare och tränare på riksidrotts- och nationella idrotts gymnasier i hur man arbetar med och främjar jämställdhet i vardagen i skolmiljön,
- kommunicera internt och externt på ett sådant sätt att synen på skid- och snowboardsporten i samhälle breddas och skrivs fram i media som passande för män och kvinnor, oavsett bakgrund,
- välja sponsorer som är intresserade av frågor om hållbarhet generellt och jämställdhet i synnerhet.

På denna sista punkt excellerar Svenska Skidförbundet som i många år har fördelat investeringar och resurstöd lika mellan dam- och herrlag.

Varifrån startar vi?

För att uppnå SkiEqualitys målsättningar behöver åtgärder och aktiviteter få kultur och struktur att samverka i riktning mot en verksamhet som bjuder in män och kvinnor på samma villkor – i alla delar av organisationen.

Tabell 1 visar fördelningen av antalet män och kvinnor i "landslagen". Tabell 2 visar fördelning av män och kvinnor i den stödjande organisationen (chefer, tjänstemän, tränare, fysios, vallare, läkare mfl) omräknat till heltidstjänster.

Tabell 1 – Aktiva (antal individer)

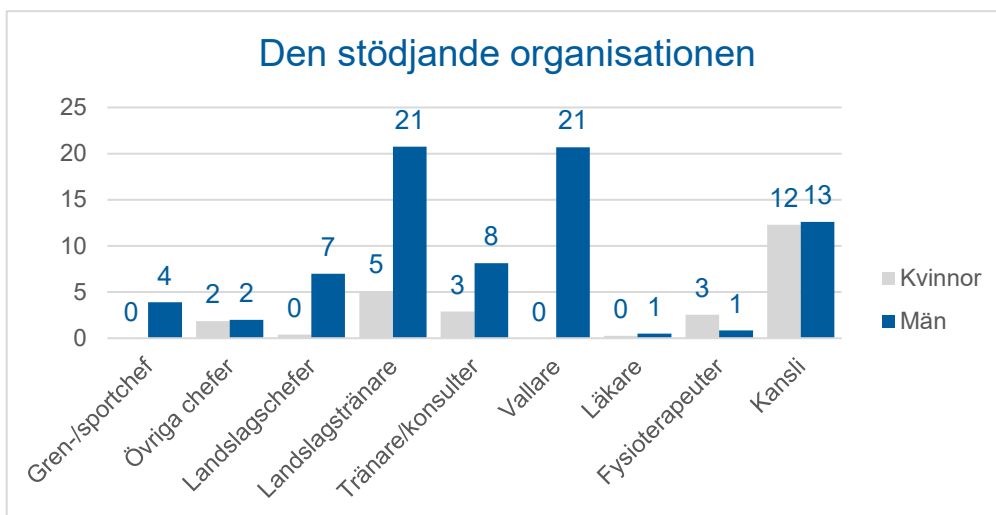
	Totalt			A-lag			Utvecklingslag		
	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Alpint	45	40 %	60 %	17	47 %	53 %	28	36 %	64 %
Backe	6	50 %	50 %	0	0 %	0 %	6	50 %	50 %
Freeski	10	20 %	80 %	7	29 %	71 %	3	0 %	100 %
Längdskidor	52	50 %	50 %	14	50 %	50 %	38	50 %	50 %
Puckel	22	32 %	68 %	7	29 %	71 %	15	33 %	67 %
Rullskidor	25	47 %	53 %	10	40 %	60 %	15	60 %	40 %
Skicross	8	38 %	63 %	8	38 %	63 %	0	0 %	0 %
Snowboard	10	10 %	90 %	4	0 %	100 %	6	17 %	83 %
Speedski	11	55 %	45 %	4	50 %	50 %	7	57 %	43 %
Telemark	2	50 %	50 %	1	0 %	100 %	1	100 %	0 %
Totalt	181	41 %	59 %	72	39 %	61 %	109	42 %	58 %

Tabell 2 – Stödjande organisation (omräknat i heltidstjänster, aktivitetsgrad)

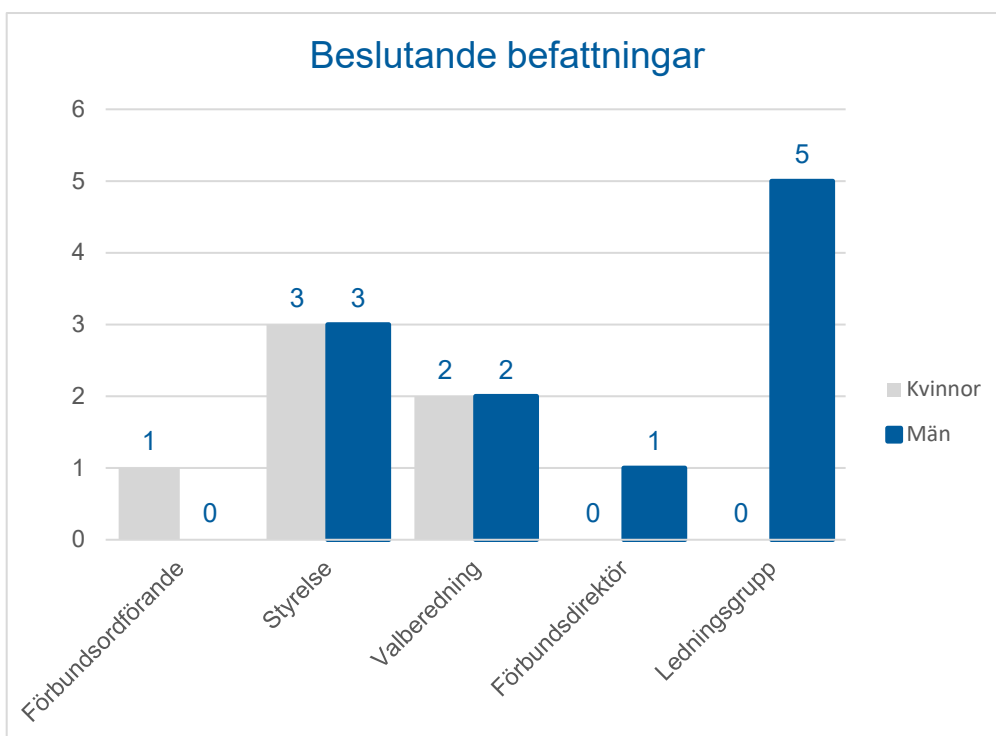
	Anställda			Externt			Ideellt		
	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Stab	9,80	58 %	42 %	0	0 %	0 %	0	0 %	0 %
Alpint	36,02	14 %	86 %	7,05	1 %	99 %	0	0 %	0 %
Backe	0	0 %	0 %	0	0 %	0 %	0	0 %	0 %
Freeski	1,75	0 %	100 %	0,37	43 %	57 %	0,08	100 %	0 %
Längdskidor	30,39	26 %	74 %	2,10	40 %	60 %	0	0 %	0 %
Puckel	3,25	0 %	100 %	0,20	0 %	100 %	0,55	29 %	71 %
Rullskidor	0,32	9 %	91 %	0	0 %	0 %	0,1	10 %	90 %
Skicross	7,57	13 %	87 %	0,95	100 %	0 %	0	0 %	0 %
Snowboard	1,75	0 %	100 %	0,37	22 %	78 %	0,08	100 %	0 %
Speedski	0	0 %	0 %	0	0 %	0 %	1,4	14 %	86 %
Telemark	0	0 %	0 %	0	0 %	0 %	0	0 %	0 %
Totalt	88,06	19 %	81 %	11,04	18 %	82 %	2,21	19 %	81 %

Färgmarkeringarna visar var det råder en obalans (rött), var det är nästan är godkänt (gult) och slutligen där jämställdheten är uppnådd ur ett kvantitativt perspektiv (grönt).

Vi kan konstatera att även i de grenar där underlaget för framtida ledare (se tabell 1 ovan) – dvs åkare som nu är aktiva i de svenska trupperna – är balanserat, så är tränaryrket fortfarande starkt viktat åt männen. Det indikerar en manlig norm inom förbundet.

När vi tittar på beslutande befattningar har förbundet kommit långt vad gäller styrelse och valberedning men ledningsgruppens sammansättning indikerar åter igen den manliga normen inom förbundet då den i dagsläget uteslutande består av män.

Hur arbetar Svenska Skidförbundet med SkiEquality?

Svenska Skidförbundet har flera roller att spela. Gentemot sina anställda är förbundet en arbetsgivare. I idrotts-Sverige är Svenska Skidförbundet ett tongivande specialidrottsförbund. I allmänhetens ögon är Svenska Skidförbundet å ena sidan de lokala klubbarna och å andra sidan en framgångsrik "medaljmaskin" som representerar Sverige på internationell mark. Gentemot styrelsen är Svenska Skidförbundet ansvarig för att värna sportens utövande och utveckling i samhället i stort.

Utdrag ur Svenska Skidförbundets Jämställdhets- och mångfaldspolicy:

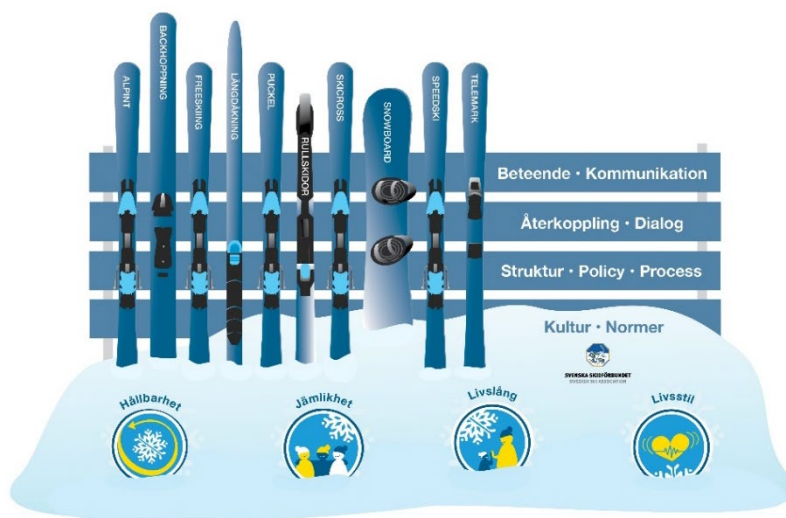
"Ett övergripande mål för jämställdhet och mångfald är att alla oavsett könstillhörighet, etnisk bakgrund, religion eller sexuell läggning ska ges likvärdiga förutsättningar, möjligheter och villkor att såväl utöva sin idrott som att inneha uppdrag som ledare, tränare, tjänstemän eller förtroendevalda. Vi ska alla ansvara och arbeta för att jämställdhet uppnås. Jämställdhets- och mångfaldsperspektivet ska vara en naturlig del i och genomsyra samt integreras i hela Svenska Skidförbundets verksamhet."

Svenska Skidförbundet låter sin Jämställdhets- och mångfaldspolicy komma till liv genom att successivt integrera in detta perspektiv i verksamheten. SkiEquality är inte ett sidoordnat projekt, utan ett syn- och arbetsätt som ledare och tränare inom det Svenska Skidförbundet driver framför sig. Framdriften kommer tack vare kunskap om hur genus görs i det sociala och vardagliga umgänget mellan pojkar och flickor, killar och tjejer, mammor och pappor.

För att understryka att SkiEquality inte är en överliggare på grenarna från förbundsledningen eller på något sätt fränkopplad den dagliga verksamheten, så har Svenska Skidförbundet tagit fram Skidstället, se nedan.

Skidstället illustrerar hur kunskapen som SkiEquality sprider i organisationen fångas upp av organisationen, längs olika dimensioner och på olika sätt.

Svenska Skidförbundet arbetar alltså med SkiEquality primärt som en kunskapsfråga. Utbildning och kommunikation ges brett till tränare, ledare och chefer i alla grenar, på skolor, i klubbar och förbundet. Fokus ligger på att öva upp förmågan hos ledare att förstå hur pojkar och flickor respektive män och kvinnor, i sitt vardagliga umgänge, ges olika utrymme och uppmuntran att utvecklas som åkare och ledare. Utbildningen ger ledare och tränare förmågan att reflektera över detta.

Skidstället visar på fyra horisontella nivåer där verksamhet sker, dvs där möjligheter och förutsättningar till utveckling ges till verksamhetens medlemmar. Ju högre upp, desto mer synligt för omvärlden är det som skapas i verksamheten.

SkiEquality utgår som tidigare sagts ifrån tesen att när vi förstår hur underförstådda strukturer styr våra vardagshandlingar, så ökar vår förståelse för vad det är som skapar olika förutsättningar och möjligheter för pojkar och flickor att prestera. Ju högre upp på stället, desto mer synliga är verksamhetens beteenden. Kommunikationen är det mest tydliga och vi hittar den därför som översta stödplankan i Skidstället. På den tvärgående stödplankan längst ned, som knappt syns för all snö, står det "kultur och normer". Varje skida (gren) lutar mot alla dessa brädor, men vilken kultur och vilka normer den vilar på 'syns' alltså i mindre utsträckning än vilken kommunikation och vilket beteende som gäller (som alla typiskt sett har en möjlighet att höra eller uppleva).

Skidstället är framtaget för att stötta grenarna och förbundet i att strukturera upp sitt SkiEquality-arbete, att kartlägga nulägen och identifiera nödvändiga

aktiviteter för att på bästa sätt, givet sina omständigheter, bidra till SkiEqualitys övergripande målsättningar inom sin verksamhets alla nivåer.

Skidstället är en illustration av den förändringsplattform som SkiEquality vill vara och den betonar varje grens (skidas och brädas) roll i sammanhanget. Vi tror att grenarnas eget ansvar för att ta fram och genomföra aktivitetsplaner för 2017–2021 är en framgångsfaktor för att driva förbundet mot SkiEqualitys övergripande målsättningar.

Vad händer nu?

På kort tid har de grenar som satts i fokus under SkiEquality, tagit fram *egna aktivitetsplaner för 2017–2021*. Även om vi är just i början av vår kunskapsresa, så kan vi rapportera om viktiga händelser och framsteg.

Sedan 2016 erbjuder *snowboard* ett specifikt event för tjejer "Progression Session", som blivit mycket populärt. Under 2018–2020 arrangerar puckelverksamheten ett liknande event tack vare SkiEquality; dvs barmarks- och snöläger specifikt för flickor, tjejer och damer – för att ge dem möjlighet att prata mellan tjejer om sin sport och träna tillsammans. Dessa nya bekantskaper blir ett viktigt stöd när de sedan är tillbaka i sina egna lokala klubbar där de oftast är ensam tjej i sin årskull.

Årets "Progression Session" för Snowboard kommer med hjälp av SkiEquality att dokumenteras av en medföljande och sportkunnig fotograf. Detta kommer ge nya typer av bilder av just flickors och tjejers sportutövande. En bildanalys som snowboards grenledning gjort visade på att bilder på tjejer saknades i deras rekryteringsmaterial. Snowboard tar också, med SkiEqualitys hjälp, fram sin första egna ledarutbildning, som ett stöd att strukturera upp snowboardverksamheten på nationell nivå, något som inte tidigare har funnits.

Svenska Skidförbundet har utvecklat en elit- och tränarutbildning (ETU) som pågår 2018–2020 med ambition att fortsätta. Tränare och ledare från Längd, Alpint, Puckel, Snowboard och Freeski deltar under utbildningen. SkiEquality bidrar till högskoleutbildningen genom ett finansiellt stöd som används till att planera den åtta veckor långa praktiken, som sker i respektive landslag. Detta för att ge de studerande relevanta och praktiska erfarenheter så att de efter utbildningen är valbara som ledare i de högre träningsgrupperna. Antalet tränare/ledare antagna till utbildningen är relativt jämnt fördelade, med en övervikt av tjejer.

Samtliga landslagstränare och administrativ personal på Längd och Alpint har under 2018 genomfört djuplodande workshops för att diskutera och tillföra kunskap inom jämställdhetsfrågor som ligger inom ramen för SkiEquality. Grenarnas ledningsgrupper konstaterar att genomslaget är gott. Reflektioner inom ämnet

har ökat markant och samtalen har en positiv och utforskande ton. Diskussioner utgår ifrån SkiEqualitys antagande att när laget vinner, vinner individen.

Svenska Skidförbundets stabspersonal har utbildats i frågor rörande jämställdhet för att på olika nivåer och inom olika områden stödja arbetet kring jämställdhet.

Skidkonsulenterna på Längd har utbildats i att handleda diskussioner och samtal kring SkiEquality i lokala klubbar, dvs hur klubben kan arbeta för att tränings- och tävlingsmiljöerna ställer samma förväntningar och ger samma förutsättningar för killar och tjejer att trivas och utvecklas i sin sport.

Skolledare och lärare från riksidrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) får träning i SkiEquality för att kunna driva samtalen i skolmiljön.

Konkreta utnämningar och rekryteringar har gjorts inom Alpint och Längd under 2018 som ett resultat av det "kunskapsfilter" som lagts på organisationen så att flera kvinnor föreslagits och klivit fram till nationella och internationella tjänster.

Stöd till föreningar/distrikt kommer ytterligare intensifieras för att underlätta för lokala förenings- och distriktsledare att identifiera möjligheter att förbättra miljöer och processer i rätt riktning.

Vi kommer samla några verktyg på www.skidor.com/skiequality för att du i din förening eller distrikt ska kunna arbeta konkret med SkiEquality – på dina villkor och i ditt tempo. Där kommer bland annat finnas:

1. en videointroduktion på cirka 30 minuter,
2. en guide för att starta utvecklingsarbetet lokalt i förening och klubb,
3. kontaktinformation för att få processtöd och möjlighet att ställa frågor löpande under det lokala arbetet med SkiEquality.